

Forrás: 18/2016. (VIII.5.) EMMI rendelet, 2019. július 18.)

26. HEBRAISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: hebraisztika (Hebrew Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles hebraisztika szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Hebrew Studies

választható specializációk: bibliatudomány, zsidó tudományok

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak hebraisztika szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba: vehetők a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai és a hittudományi alapképzési szakok.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá:

azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 220

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvi, történelmi, irodalmi, vallástörténeti és kultúrtörténeti ismereteik birtokában képesek könyvtárakban, levéltárakban, múzeumokban kutatói állások betöltésére, önálló kutatómunkára, tudományos ismeretterjesztésre, szakértői munkára (könyvkiadóknál, közművelődési intézményekben, felnőttképzési fórumokon, államigazgatási szerveknél). Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A hebraisztika szakos bölcész

a) tudása

Rendelkezik a hebraisztika, a bibliatudomány és zsidó tudományok műveléséhez szükséges tárgyi tudással, és részleteiben átlátja a tudományág elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Ismeri, illetve önállóan használja a bibliai, poszt-biblikus és modern héber nyelvet, a választott specializációjához szükséges egyéb forrásnyelveket, illetve legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez és szakirányához szükséges szinten, különös tekintettel azok szakszókincsére.

A bibliai specializációt választó hallgató ismeri a zsidó és keresztény vallásokban tekintéllyel bíró és meghatározó szövegek, mindenekelőtt a Héber Biblia/Ószövetség vizsgálatának és értelmezésének eszközeit, illetve módszereit az ókortól napjainkig, valamint átfogó ismeretekkel rendelkezik az ezekhez kapcsolódó irodalmi, történelmi, régészeti, nyelvészeti, vallástörténeti, teológiai, filozófiai és egyéb forrásokra vonatkozóan.

A nyelvek közül a héberen kívül elsősorban az arámit és az ógörögöt ismeri a források tanulmányozásához szükséges fokon.

A zsidó tudományok specializációt választó hallgató átlátja és érti a zsidó hagyomány, vallás és kultúra jelenségeit általában, azok történelmi folyamatában a kezdetektől napjainkig,

valamint a magyarországi, az európai és az Európán kívüli zsidóság identitásának megjelenési formáit, kulturális és szellemi konstrukcióit.

A specializációjára jellemző részletes ismeretek mellett átfogó képpel rendelkezik a másik specializációban tanultakról is.

Mindkét specializáció végzett hallgatója jártas a klasszikus rabbinikus irodalomban.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a hebraisztika műveléséhez szükséges hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, adatbázisokról.

Alaposan és átfogóan ismeri a hebraisztikára jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat s azok kontextusait.

A hebraisztika legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

b) képességei

Szaktudományában képes a források önálló és kritikai elemzésére, a vonatkozó kulturális jelenségek történeti-összehasonlító vizsgálatára, világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.

A bibliatudomány és a zsidó tudományok műveléséhez szükséges szinten képes használni az azokhoz szorosan kötődő héber, illetve más bibliai, illetve zsidó nyelveken kívül az angolt, valamint legalább egy modern világnyelvet, különös tekintettel a szakterminológiára.

A bibliatudomány specializációt elvégzett hallgató képes önállóan elemezni és kritikai módszerekkel, történeti és kulturális összefüggéseikben értelmezni a zsidó és keresztény vallásokban tekintéllyel bíró, és az ezekre épülő kulturális hagyományokban is meghatározó szövegeket, mindenekelőtt a Héber Bibliát/Ószövetséget, valamint az ezekhez tartozó, ókori és későbbi, különböző műfajokhoz sorolható írott és tárgyi forrásokat, felhasználva elsősorban a történettudomány, a régészet, az irodalomelmélet, a vallástörténet, a filozófia és a nyelvészet módszertanát, valamint szem előtt tartva a magyar, az európai és az Európán kívüli kultúrák összefüggéseit.

A zsidó tudományok specializációt elvégzett hallgató képes kritikai módszerekkel elemezni és önállóan értelmezni a maga történetiségében a magyarországi, az európai és az Európán

kívüli zsidóság vallási és kulturális hagyományát, valamint identitásképződési konstrukcióit, illetve képes ezen zsidó kultúrák multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Képes különböző szövegtípusokat, nem-szöveges forrásokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgálni.

Képes az információk kritikai (nyelvi-nyelvészeti, filológiai, irodalomelméleti, történeti, régészeti, filozófiai, vallástudományi, néprajzi-antropológiai, művészettörténeti és egyéb) módszerekkel történő elemzésére, releváns szempontok szerinti feldolgozására, új összefüggések felmutatására.

Képes szelektálni és alkalmazni a hebraisztika problémáinak, kérdéseinek, a kutatás során felmerülő szövegcsoporthoz, adatokhoz megfelelő módszereket.

Képes empirikus kutatás megtervezésére, kivitelezésére és az adatok tudományos elemzésére.

Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, hazai és - lehetőség szerint - külföldi szakmai fórumokon megvédeni.

Képes konferencia-előadást tartani itthon és külföldön, tudományos publikációt készíteni, hatásosan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

c) attitűdje

Munkája és kutatásai során eredeti meglátásokra törekszik, a releváns információkat teljességre törekvően gyűjti össze, és ezeket - csakúgy, mint a tudományos érveket és szempontokat - kritikusan elemzi.

A bibliatudomány specializációt választott hallgató szem előtt tartja, hogy a Héber Biblia/Ószövetség egyszerre meghatározó vagy szent könyve a zsidó, a keresztény és más vallási hagyományoknak, kultúráknak és közösségeknek.

Munkája során ezeket tiszteletben tartva, vallási vagy egyéb elfogultságoktól mentesen, kritikus és toleráns módon igyekszik alkalmazni megszerzett tudását.

Igyekszik látókörét tágítani az önmaguk identitását a Biblia, elsősorban a Héber Biblia/Ószövetség eszméire és értékeire alapozó kisebbségi és többségi társadalmi kultúrákat illetően.

Elismeri a kulturális sokszínűséget, ezek minél mélyebb megértésére törekszik.

A zsidó tudományok specializációt elvégzett hallgató elismeri a magyar, a magyarországi zsidó, az európai és az európai zsidó értékeket, hagyományokat, valamint az izraeli és az Európán kívüli zsidóság értékeit és hagyományait, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igyekszik látókörét tágítani az európai kisebbségi zsidó és többségi társadalmi kultúrákat, valamint az Európán kívüli kulturális jelenségeket illetően.

Fel- és elismeri a kulturális sokszínűséget, ezek minél mélyebb megértésére törekszik.

A hebraisztikán belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.

A hebraisztikára jellemző specifikumokból következően szem előtt tartja a problémák interdiszciplináris megközelítésének szükségességét.

Szakmai kommunikációjában a tudományetikai normáknak megfelelően nyilvánul meg, különös tekintettel mások tudományos eredményeinek és szellemi alkotásainak a tiszteletben tartására, ugyanakkor kritikai figyelemmel és empátiával kíséri mások meglátásait.

Szem előtt tartja a hebraisztika szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Tudatában van annak, hogy szakmai nyelvtudásának elmélyítése és bővítése szakmai fejlődésének meghatározó része.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést a hazai és a nemzetközi szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

d) autonómiája és felelőssége

Szakmai kérdésekben önálló véleményalkotásra kész, ugyanakkor tisztában van szakmai felkészültsége esetleges korlátaival is.

Autonóm módon képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.

Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.

Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

nyelvi ismeretek, szaknyelvi fejlesztés 10-25 kredit;

történelmi, kultúrtörténelmi ismeretek 10-25 kredit.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

A választható specializációk kreditértéke 50-60 kredit:

a) bibliatudomány: nyelvi fejlesztés; bibliai és a Bibliához kapcsolódó szövegolvasási stúdiumok; történelmi, régészeti, hermeneutikai tanulmányok;

b) zsidó tudományok: zsidó történelem, irodalom, filozófia, művelődéstörténet, rabbinikus irodalom, jiddis vagy más „zsidó” nyelv és kultúra, modern héber nyelv és irodalom, modern zsidó történelem és kultúra.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy a felsorolt nyelvek közül kettőből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azokkal egyenértékű bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az oktatás nyelve magyar, azonban a tanulmányok során az órák egy részét anyanyelvi lektor tartja modern héber nyelven, illetve egyes órákat angol nyelven tarthatnak.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A hebraisztika szakiránytól eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak hebraisztika szakirányának ismeretköreiből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató ezekből a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.